

บทที่ 3

การดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์

การดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นไปตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง การดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์แบ่งออกเป็น

- 1) การดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ทั่วไป
- 2) การดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ

3.1 การดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ทั่วไป

การดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ทั่วไป มีข้อควรพิจารณาดังนี้คือ

3.1.1 ผู้มีอำนาจดำเนินคดี แบ่งออกเป็น

(ก) คดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้ ผู้มีอำนาจฟ้องจะต้องเป็นผู้เสียหาย หรือพนักงานอัยการ*

1) ผู้เสียหาย ผู้เสียหายในคดีละเมิดลิขสิทธิ์ ก็คือเจ้าของลิขสิทธิ์ที่ถูกละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งเป็นความผิดในทางอาญา ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ขั้นต้น (การละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง) ลิขสิทธิ์ขั้นรอง (การละเมิดลิขสิทธิ์ทางอ้อม) ก็ตาม

การที่จะพิจารณาว่า ผู้ใดเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์นั้น พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2521 กล่าวว่า จะต้องเป็นผู้ที่ได้มาซึ่งลิขสิทธิ์โดยชอบด้วยกฎหมาย ดังที่ได้บัญญัติไว้ในหมวด 1 เรื่องลิขสิทธิ์ (มาตรา 6 ถึงมาตรา 12) เช่น ได้มาในฐานะ

*ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 28 "บุคคลเหล่านี้ผู้มีอำนาจฟ้องคดีอาญา (1) พนักงานอัยการ (2) ผู้เสียหาย"

ผู้สร้างสรรค์ ตามมาตรา 6 ได้มาในฐานะผู้คิดแปลงตามมาตรา 9 หรือได้มาในฐานะผู้รวบรวมหรือประกอบเข้ากัน ตามมาตรา 10 เป็นต้น และทั้งนี้อาจเป็นบุคคลอื่นนอกจากผู้สร้างสรรค์ก็ได้ เช่น นายจ้าง ตามมาตรา 7 หากมีการตกลงเป็นหนังสือ, ผู้ว่าจ้าง ตามมาตรา 8, หน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 12 หรือผู้รับโอนสิทธิตามมาตรา 15

2) พนักงานอัยการ พนักงานอัยการ* คือ เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล คดีเมื่อได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน**

พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 มาตรา 48 ได้บัญญัติไว้ว่า "ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดอันยอมความกันได้" ความผิดอันยอมความกันได้ นี้ก็คือ ความผิดต่อส่วนตัวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้กำหนดให้การสอบสวนในความผิดต่อส่วนตัวนี้ พนักงานสอบสวนจะมีอำนาจทำการสอบสวนได้ก็ต่อเมื่อได้มีคำร้องทุกข์ตามระเบียบแล้วเท่านั้น***

คำร้องทุกข์ หมายความว่า การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามกฎหมาย ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น โดยจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่ง

*ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(5) "พนักงานอัยการ" หมายความว่า เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ทั้งนี้จะเป็นข้าราชการในกรมอัยการ หรือเจ้าพนักงานอื่นผู้มีอำนาจ เช่นนั้นก็ใช้ได้

**ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 120 "ห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน"

***ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 121 "พนักงานสอบสวน มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาทั้งปวง แต่ถ้าเป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว ห้ามมิให้ทำการสอบสวน เว้นแต่จะมีคำร้องทุกข์ตามระเบียบ"

กระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหานี้ได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ*

ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า เมื่อเกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ขึ้น หากเจ้าของลิขสิทธิ์มีความเสียหาย เจ้าของลิขสิทธิ์จะฟ้องร้องด้วยตนเอง หรือจะทำการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพื่อให้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องก็ได้

(ข) คดีแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ผู้ที่จะนำคดีขึ้นสู่ศาลได้ ต้องเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 เช่น การโฆษณา งานโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิแต่ผู้เดียวในการโฆษณาตามกฎหมาย เจ้าของลิขสิทธิ์จึงเป็นคู่ความที่สามารถนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลเรียกค่าเสียหายได้

(ค) คดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา คดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญานี้ หมายรวมถึง คดีอาญาซึ่งผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องทางแพ่งที่มีมูลฐานมาจากการกระทำผิดทางอาญา เช่น ทำร้ายร่างกาย ลักทรัพย์ เป็นต้น และคดีละเมิดลิขสิทธิ์นี้ เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาเช่นกัน เพราะการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดทางอาญา และผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในทางแพ่งด้วย

อำนาจฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาในการละเมิดลิขสิทธิ์นั้น ผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องเรียกค่าเสียหายจากการละเมิดลิขสิทธิ์เป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาได้ โดยฟ้องเรียกร้องค่าเสียหายจากการละเมิดลิขสิทธิ์ในคดีอาญานั้นด้วย แต่ในคดี

*ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(7) "คำร้องทุกข์" หมายความว่า การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้น จะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้น ได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ

ละเมิดลิขสิทธิ์ พนักงานอัยการไม่มีอำนาจเรียกทรัพย์สินหรือราคากันผู้เสียหาย* ผู้เสียหาย
เท่านั้นที่มีสิทธิ์จะเรียกทรัพย์สิน หรือราคาคืน และค่าทดแทนต่าง ๆ ได้¹

3.1.2 อายุความการฟ้องร้อง ในการดำเนินคดีต่อศาลนี้ ไม่ว่าจะเป็คดีแพ่ง
คดีอาญาหรือคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาแล้ว จะต้องยื่นฟ้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด
ดังนี้คือ

(ก) คดีอาญา เนื่องจากพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2521 ได้บัญญัติ
ให้ความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดอันยอมความกันได้ ดังนั้นไม่ว่าผู้เสียหายจะดำเนิน
คดีด้วยตนเอง หรือให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนผู้เสียหาย(เจ้าของลิขสิทธิ์) จะต้องฟ้อง
คดีหรือร้องทุกข์(คือไปแจ้งความ) ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำ

*ประมวลวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 43 "คดีลักทรัพย์ วิ่งราว ชิงทรัพย์
ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอก หรือรับของโจร ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิ์ที่จะ
เรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่เขาสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำผิดนั้น เมื่อพนักงานอัยการ
ยื่นฟ้องคดีอาญา ก็ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคากันผู้เสียหายด้วย"

¹ไชยยศ เหมะรัชตะ. "คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์" (กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ 2528), หน้า 206 - 207.

ความผิด มิฉะนั้น จะขาดอายุความที่จะดำเนินคดีได้*

ถ้าได้ร้องทุกข์ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว อายุความการฟ้องร้องก็
คงเป็นไปตามปกติ ภายในกำหนดอายุความทั่วไป** คือ

1) ถ้าการละเมิดลิขสิทธิ์มิได้กระทำเพื่อการคัดค้านพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์
พ.ศ. 2521 มาตรา 43 วรรคแรก มีระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งถึงห้าบาท ถึงหนึ่งแสนบาทและ
มาตรา 44 วรรคแรก มีระวางโทษปรับตั้งแต่ห้าพันบาท ถึงห้าหมื่นบาท จึงมีอายุความหนึ่งปี
นับแต่วันที่กระทำความผิด

*ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 96 "ภายในบังคับมาตรา 95 ในกรณีความ
ผิดอันยอมความได้ ถ้าผู้เสียหายมิได้ร้องทุกข์ภายในสามเดือนนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิด และ
รู้ตัวผู้กระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ"

**ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 "ในคดีอาญา ถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้
กระทำความผิดมาซึ่งศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุ
ความ

- 1) สี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือ
จำคุกสี่สิบปี
- 2) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงสี่สิบปี
- 3) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี
- 4) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี
- 5) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือ
ต้องระวางโทษอย่างอื่น

ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาซึ่งศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนี
หรือวิกจริต และศาลสั่งการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้วนับแต่วันที่หลบหนีหรือ
วันที่ศาลสั่งการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน"

2) ถ้าการละเมิดลิขสิทธิ์ กระทำเพื่อการค้าตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 มาตรา 43 วรรคสอง มีระวางโทษปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับตั้งแต่ สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และมาตรา 44 วรรคสอง มีระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือนและปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท จึงมีอายุความห้าปีนับแต่วันกระทำ ความผิด

(ข) คดีแพ่ง ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 มาตรา 29 ได้บัญญัติไว้ว่า "ห้ามมิให้ฟ้องคดีละเมิดลิขสิทธิ์เมื่อพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่เจ้าของลิขสิทธิ์รู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวผู้กระทำละเมิด แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่การละเมิดลิขสิทธิ์" ฉะนั้น เจ้าของลิขสิทธิ์จะต้องฟ้องคดีละเมิดลิขสิทธิ์ภายในกำหนดสามปี นับแต่วันที่รู้เรื่องการละเมิดและรู้ตัวผู้กระทำละเมิด หากมิได้ฟ้องภายในกำหนดนี้ ก็ถือว่าคดีขาดอายุความ

แต่หากเจ้าของลิขสิทธิ์รู้ถึงการละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ไม่รู้ตัวผู้กระทำละเมิดลิขสิทธิ์ แม้ระยะเวลาจะล่วงเลยเกินกว่าสามปีแล้ว คดีก็จะยังไม่ขาดอายุความ จนกว่าจะเกินสิบปี นับแต่วันที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์ ส่วนกรณีที่เจ้าของลิขสิทธิ์รู้ตัวผู้กระทำละเมิดลิขสิทธิ์ แต่ยังไม่รู้เรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์นั้น ย่อมไม่อาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากถ้ารู้ตัวผู้กระทำละเมิดก็ย่อมจะต้องรู้เรื่องการละเมิดด้วย ดังนั้น เมื่อรู้ตัวผู้กระทำละเมิดลิขสิทธิ์แล้ว เจ้าของลิขสิทธิ์จะต้องฟ้องคดีภายในกำหนดสามปี นับแต่วันที่รู้ตัวผู้กระทำละเมิด แต่ต้องไม่เกินสิบปี นับแต่วันที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์ มิฉะนั้น คดีจะขาดอายุความ

(ค) คดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ในคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา จะต้องยื่นฟ้องต่อศาลภายในกำหนดอายุความ ดังนี้คือ

1) ถ้าไม่มีผู้ใดฟ้องทางอาญา สิทธิที่ผู้เสียหายจะต้องฟ้องทางแพ่งเนื่อง จากความผิดนั้นให้อายุความทางอาญา ซึ่งในคดีอาญาหากมีการร้องทุกข์ภายในกำหนดแล้ว ก็ถือว่าอายุความห้าปี นับแต่วันที่กระทำความผิด แต่ถ้าไม่มีการร้องทุกข์ภายในกำหนด ก็ถือว่าอายุความ สามเดือนนับแต่รู้ถึงการละเมิดและตัวผู้กระทำละเมิด

2) ถ้าได้ฟ้องคดีอาญาต่อศาลแล้ว แต่คดียังไม่ถึงที่สุด อายุความซึ่งผู้เสียหายมีสิทธิจะฟ้องคดีแห่งยอมสะดุดเหตุลง ซึ่งหมายความว่าระยะเวลาซึ่งนับเป็นอายุความล่วงเลยมาแล้วนั้น ไม่นับเข้าอยู่ในอายุความ เมื่อเหตุที่ทำให้อายุความสะดุดเหตุลงนั้นสิ้นสุดเวลาใด ต้องเริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่เวลานั้น

3) ถ้าโจทก์ได้ฟ้องคดีอาญาและศาลได้พิพากษายกฟ้องปล่อยจำเลยจนคดีเสร็จเด็ดขาดแล้ว ก่อนที่ได้ยื่นฟ้องคดีแห่ง สิทธิของผู้เสียหายจะฟ้องคดีแห่งยอมมีอายุความตามหลักทั่วไปในคดีแห่ง*

3.1.3 อำนาจศาล ศาลซึ่งมีอำนาจดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์นั้นต้องมีคือ

(ก) คดีอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้มีกำหนดให้ยื่นคำฟ้องต่อศาลที่ความผิดเกิดขึ้น อ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจ แต่ถ้าจำเลยมีที่อยู่หรือถูกจับในท้องที่ หรือเจ้าพนักงานทำการสอบสวนในท้องที่นอกเขตอำนาจศาลที่

*ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 51 "ถ้าไม่มีผู้ใดฟ้องทางอาญา สิทธิของผู้เสียหายที่จะฟ้องทางแพ่งเนื่องจากความผิดนั้นย่อมระงับไปตามกำหนดเวลาดังที่กฎหมายลักษณะความอาญานับตั้งแต่วันในเรื่องอายุความฟ้องคดีอาญา แม้ถึงว่าผู้เสียหายหรือผู้วิกลจริตในมาตรา 183 แห่งประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์ จะเป็นผู้ฟ้องหรือได้ฟ้องต่างหากจากคดีอาญาก็ตาม

ถ้าคดีอาญาใดได้ฟ้องต่อศาลแล้ว แต่คดียังไม่เด็ดขาด อายุความซึ่งผู้เสียหายมีสิทธิจะฟ้องคดีแห่งยอมสะดุดเหตุลงตามมาตรา 79 แห่งกฎหมายลักษณะอาญา

ถ้าโจทก์ได้ฟ้องคดีอาญาและศาลพิพากษาลงโทษจำเลยจนคดีเด็ดขาดแล้วก่อนที่ได้ยื่นฟ้องคดีแห่ง สิทธิของผู้เสียหายที่จะฟ้องคดีแห่งยอมมีตามกำหนดอายุความในมาตรา 168 แห่งประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์

ถ้าโจทก์ได้ฟ้องคดีอาญาและศาลพิพากษายกฟ้องปล่อยจำเลยจนคดีเด็ดขาดแล้ว ก่อนที่ได้ยื่นฟ้องคดีแห่ง สิทธิของผู้เสียหายจะฟ้องคดีแห่ง ย่อมมีอายุความตามหลักทั่วไปในเรื่องอายุความแห่งประมวลกฎหมายแห่งและพาณิชย์"

ความผิดเกิด อ้างหรือเชื่อว่าเกิด ก็สามารถฟ้องได้ยังศาลที่จำเลยมีที่อยู่ หรือถูกจับ หรือ เจ้าพนักงานทำการสอบสวนแล้วก็ได้” เช่น ความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ เชื่อได้ว่าเกิด ที่จังหวัดเชียงใหม่แต่จำเลยมีที่อยู่กรุงเทพฯ เช่นนี้ก็อาจฟ้องยังศาลกรุงเทพฯ ก็ได้ แต่ใน ทางปฏิบัติจะใช้สถานที่เกิดเหตุเป็นหลักในการพิจารณาว่าจะดำเนินคดีที่ศาลใด เนื่องจากจะ เป็นการสะดวกต่อการนำพยานเข้ามาสืบต่อศาล

(ข) คดีแพ่ง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้กำหนดเขต อำนาจศาลไว้ ซึ่งจะได้นำมาพิจารณาเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับคดีละเมิดลิขสิทธิ์ที่ดังนี้คือ

1) คำนี้อยู่เกี่ยวกับข้อสังหาริมทรัพย์ หรือสิทธิ หรือประโยชน์อันเกี่ยว ด้วยข้อสังหาริมทรัพย์ ให้เสนอต่อศาลที่สังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ในเขตศาล ไม่ว่าจำเลยจะมี ภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรหรือไม่ หรือต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล”*

*ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 22 “เมื่อความผิดเกิดขึ้นอ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจของศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้น แต่ถ้า

(1) เมื่อจำเลยมีที่อยู่หรือถูกจับในเขตท้องที่หนึ่ง หรือเมื่อเจ้าพนักงานทำการ สอบสวนในท้องที่หนึ่งนอกเขตของศาลดังกล่าวแล้ว จะชำระที่ศาลซึ่งท้องที่นั้น ๆ อยู่ในเขต อำนาจก็ได้

(2) เมื่อความผิดเกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร ให้ชำระคดีนั้นที่ศาลอาญา ถ้าการ สอบสวนได้กระทำลงในท้องที่หนึ่ง ซึ่งอยู่ในเขตของศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้นได้ด้วย”

**ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 4 ทวิ “คำฟ้องเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือสิทธิ หรือประโยชน์อันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ให้เสนอต่อศาลที่ อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ในเขตศาล ไม่ว่าจำเลยจะมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรหรือไม่ หรือต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล”

2) คำฟ้องอื่น ๆ ให้เสนอต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขต ไม่ว่าจำเลยจะมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรหรือไม่*

เนื่องจากการฟ้องคดีละเมิดลิขสิทธิ์ในทางแพ่ง มิใช่คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ดังในข้อ 1 จึงต้องฟ้องศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ หรือต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขต เช่น คำฟ้องคดีละเมิดลิขสิทธิ์เป็นการฟ้องเพื่อยังคับตามสิทธิที่เจ้าของลิขสิทธิ์มีอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 มิได้บังคับเกี่ยวกับทรัพย์สินแต่ประการใด เมื่อจำเลย(ผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์) มีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพฯ ก็ต้องยื่นคำฟ้องยังศาลแห่งในเขตกรุงเทพฯ เป็นต้น แต่หากโจทก์มีความประสงค์ที่จะยื่นฟ้องต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาลนั้น ก็อาจยื่นคำฟ้องต่อศาลได้

(ค) คดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา การดำเนินคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญานั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้กำหนดให้ยื่นฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญา หรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้** กล่าวคือ หากเป็นกรณีคดีละเมิดลิขสิทธิ์ ผู้เสียหายฟ้องเรียกหรือค่าเสียหายในทางแพ่งต่อศาลอาญาที่พิจารณาคดีละเมิดลิขสิทธิ์ในทางอาญาก็ได้ หรือจะแยกไปฟ้องยังศาลที่มีอำนาจชำระค่าละเมิดลิขสิทธิ์ในทางแพ่งต่างหากก็ได้

* ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 4 เว้นแต่จะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น

(1) คำฟ้อง ให้เสนอต่อศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาล ไม่ว่าจำเลยจะมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรหรือไม่

(2) คำร้องขอ ให้เสนอต่อศาลที่มูลคดีเกิดขึ้นในเขตศาล หรือต่อศาลที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล

** ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 40 "การฟ้องคดีแพ่งที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา จะฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง"

3.2 การดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ

คดีละเมิดลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศในประเทศไทยส่วนใหญ่จะเป็นคดีอาญา ฐานทำซ้ำ หรือคัดแปลงงาน อันมีลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 มาตรา 24, 25 และ 43 หรือฐานขาย ให้เช่า เสนอขาย เสนอให้เช่า หรือนำออกโฆษณาโดยรู้อยู่ แล้วว่าเป็นงานอันทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ตามมาตรา 27, 44 และมักจะเป็นงานลิขสิทธิ์เกี่ยวกับทัศนวัสดุ ซึ่งหมายถึงสิ่งบันทึกเสียง แผ่นเสียง แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งบันทึกเสียง และหรือภาพไว้ อันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก ทั้งนี้ไม่ว่าจะต้องใช้เครื่องมืออื่นช่วยหรือไม่ อันได้แก่ เทปเพลง, คอมแพคดิสค์, วีดีโอเทป เป็นต้น

3.2.1 ขั้นตอนการดำเนินคดีอาญา

เนื่องจากคดีละเมิดลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะเป็นคดีอาญา วิทยานิพนธ์จึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาปัญหาการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศในส่วนของคดีอาญาเป็นหลัก

1) ผู้เสียหาย คดีละเมิดลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศในประเทศไทย จะเริ่มต้นจากการที่เจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งมักเป็นนิติบุคคลในต่างประเทศ และรวมตัวกันในรูปแบบสมาคม, สมาคมการค้าต่าง ๆ จะคอยตรวจสอบดูแลการละเมิดลิขสิทธิ์ของสมาชิกในสมาคมหรือสมาคมอื่น ๆ แล้วรายงานให้สมาชิก ซึ่งได้แก่บริษัทต่าง ๆ ทราบ บริษัทเจ้าของลิขสิทธิ์ก็จะมอบหมายให้บริษัทในประเทศไทยเป็นผู้รับมอบอำนาจสอดส่อง ตรวจสอบ และดูแลมิให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์ของบริษัทเจ้าของลิขสิทธิ์ และมอบอำนาจช่วง ให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งมักจะได้นักทนายความ ให้มีอำนาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน หรือให้มีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องคดีแทนบริษัทเจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งเป็นผู้เสียหาย หรือให้มีอำนาจขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการซึ่งเรียกว่า "โจทก์ร่วม" ได้ และเมื่อตรวจพบการกระทำผิด ผู้รับมอบอำนาจในประเทศไทย ก็จะร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนและนำเจ้าพนักงานตำรวจไปจับกุมผู้กระทำความผิด ซึ่งมักจะได้นักทนายเทปเพลง ร้านขายหรือเช่าวีดีโอเทป หรือ

กลมแพ็คคิสก์ และจะยึดเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำผิด เช่น เครื่องเล่นวีดีโอเทป, วีดีโอเทป, เทปเพลง, เครื่องบันทึกเสียงและภาพ เป็นของกลางและนำตัวผู้ต้องหาพร้อมของกลางส่งพนักงานสอบสวน

2) พนักงานสอบสวน ก็จะสอบสวนผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจ ช่าง, ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายต่างประเทศ, เจ้าพนักงานผู้ตรวจค้น, จับกุมผู้ต้องหาและยึดของกลางและพยานอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับรวบรวมพยานเอกสาร และพยานวัตถุที่เกี่ยวข้องและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็นว่าจะสั่งฟ้อง หรือควรถวายโทษ ผู้ต้องหาเพราะเหตุใด ความบกพร่องหรือผิด หากเป็นกรณีที่มีความเห็นควรถวายโทษผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนก็จะนำตัวผู้ต้องหาพร้อมสำนวนการสอบสวนส่งพนักงานอัยการ แต่ในกรณีที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรถวายโทษผู้ต้องหา พนักงานสอบสวนก็จะนำสำนวนการสอบสวนส่งพนักงานอัยการเพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องส่งตัวผู้ต้องหาไปด้วย

3) พนักงานอัยการ เมื่อได้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนแล้ว ไม่ว่าจะพนักงานสอบสวนจะมีความเห็นควรถวายโทษหรือควรถวายโทษผู้ต้องหา และไม่ว่าจะ

"ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 142 "ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิดและผู้นี้ถูกควบคุมหรือยังอยู่หรือปล่อยชั่วคราวหรือเชื่อว่าคงได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก ให้พนักงานสอบสวนทำความเห็นตามท้องสำนวนการสอบสวน ว่าควรถวายโทษหรือไม่ฟ้อง ส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน

ในกรณีที่เสนอความเห็นควรถวายโทษ ให้ส่งแต่สำนวนพร้อมด้วยความเห็นไปยังพนักงานอัยการ ส่วนตัวผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจปล่อยหรือปล่อยชั่วคราว ถ้าผู้ต้องหาถูกขังอยู่ ให้ขอเองหรือขอให้พนักงานอัยการขอต่อศาลให้ปล่อย

ในกรณีที่เสนอความเห็นควรถวายโทษ ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนพร้อมกับผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ เว้นแต่ผู้ต้องหานั้นถูกขังอยู่แล้ว

แต่ถ้าเป็นความผิด ซึ่งพนักงานสอบสวนเปรียบเทียบได้ และผู้กระทำความผิดได้ปฏิบัติตามเปรียบเทียบนั้นแล้ว ให้บันทึกการเปรียบเทียบนั้นไว้ แล้วส่งไปให้พนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน"

มีผู้ต้องหาหรือไม่ก็ตาม พนักงานอัยการก็จะพิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนการสอบสวนว่า การสอบสวนกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย และถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ หากการสอบสวนยังไม่สมบูรณ์ พนักงานอัยการ ก็จะมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนพยานเพิ่มเติมต่อไป โดยอาจจะให้พนักงานสอบสวน สอบสวนพยานบุคคลเพิ่มเติมหรือส่งพยานบุคคลมาให้พนักงานอัยการซักถาม หรือให้พนักงานสอบสวนรวบรวมพยานเอกสาร หรือพยานวัตถุเพิ่มเติม ส่งไปให้พนักงานอัยการพิจารณาต่อไป” เมื่อพนักงานอัยการตรวจสำนวนการสอบสวนแล้วเห็นว่าการสอบสวนสมบูรณ์แล้ว ก็จะพิจารณาพยานหลักฐานทั้งหมดว่า การกระทำดังกล่าวเป็นความผิดหรือไม่ และผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิด และผู้ต้องหาเป็นผู้กระทำความผิด ก็จะมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหา คำสั่งฟ้องของพนักงานอัยการเป็นคดี พนักงานอัยการจะทำคำฟ้องและนำตัวผู้ต้องหาส่งศาลเพื่อพิจารณาต่อไป หากยังไม่ได้ตัวผู้ต้องหาก็จะมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหามาเพื่อ

“ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 143 ”เมื่อได้รับความเห็นและสำนวนจากพนักงานสอบสวนดังกล่าวในมาตราก่อน ให้พนักงานอัยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่มีความเห็นควรถวายฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง แต่ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งฟ้องและแจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหามา เพื่อฟ้องต่อไป

(2) ในกรณีมีความเห็นควรถวายฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ถ้าไม่เห็นชอบด้วยก็ให้สั่งไม่ฟ้อง

ในกรณีหนึ่งกรณีใดข้างต้น พนักงานอัยการมีอำนาจ

(ก) สั่งถามที่เห็นควร ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งพยานคนใดมาให้ซักถามเพื่อสั่งต่อไป

(ข) วินิจฉัยว่าควรปล่อยผู้ต้องหา ปล่อยชั่วคราว ควบคุมไว้ หรือขอให้ศาลตั้งแล้วแต่กรณี และจัดการหรือสั่งการให้เป็นไปตามนั้น

ในคดีอาชกรรม ซึ่งมีผู้ถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ฆ่าตายหรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาการแทนเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง”

ฟ้องศาลต่อไป โดยพนักงานอัยการจะส่งคำทูลฎีกาผู้ต้องหา ไปยังอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อออกหมายจับผู้ต้องหาต่อไปภายในกำหนดอายุความตามกฎหมาย* ในกรณีที่เห็นว่าการกระทำดังกล่าวไม่เป็นความผิดหรือผู้ต้องหาไม่ได้กระทำความผิด ก็จะมีคำสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาหากคำสั่งไม่ฟ้องนั้นไม่ใช่คำสั่งของอัยการสูงสุด** ถ้าในกรุงเทพมหานครพนักงานอัยการจะส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่ง ไปให้อธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจหรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ถ้าในต่างจังหวัดจะส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา แล้วแต่กรณี หากอธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับพนักงานอัยการ คดีก็เป็นอันยุติ แต่หากมีความเห็นแย้ง ก็จะต้องส่งสำนวน

*ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 ในคดีอาญาถ้ามิได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาซึ่งศาลภายในกำหนดดังต่อไปนี้ นับแต่วันกระทำความผิด เป็นอันขาดอายุความ

(1) สี่สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกสี่สิบปี

(2) สิบห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าเจ็ดปีแต่ยังไม่ถึงสี่สิบปี

(3) สิบปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งปีถึงเจ็ดปี

(4) ห้าปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกกว่าหนึ่งเดือนถึงหนึ่งปี

(5) หนึ่งปี สำหรับความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งเดือนลงมา หรือต้องระวางโทษอย่างอื่น

ถ้าได้ฟ้องและได้ตัวผู้กระทำความผิดมาซึ่งศาลแล้ว ผู้กระทำความผิดหลบหนีหรือวิกลจริต และศาลสั่งงดการพิจารณาไว้จนเกินกำหนดดังกล่าวแล้วนับแต่วันที่หลบหนีหรือวันที่ศาลสั่งงดการพิจารณา ก็ให้ถือว่าเป็นอันขาดอายุความเช่นเดียวกัน

**ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ 47 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2534 ข้อ 6 บัญญัติว่า "บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งใดอ้างถึง

... อธิบดีกรมอัยการ ... ให้ถือว่าเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้น อ้างถึง ... อัยการสูงสุด ..."

พร้อมกับความเห็นแย้ง ไปให้อัยการสูงสุดเป็นผู้ชี้ขาด คำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องผู้ต้องหาของ อัยการสูงสุด ถือว่าถึงที่สุด แต่ถ้าคดีจะขาดอายุความ หรือมีเหตุอย่างอื่นอันจำเป็นจะต้องรีบ ฟ้องก็ให้พนักงานอัยการฟ้องคดีนั้นตามความเห็นของอธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไปก่อน* หากภายหลัง เมื่ออัยการสูงสุด ชี้ขาดให้ฟ้องผู้ต้องหา พนักงานอัยการก็จะดำเนินคดีกับผู้ต้องหาต่อไป แต่ถ้าอัยการสูงสุด ชี้ขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหา พนักงานอัยการก็ต้องถอนฟ้องผู้ต้องหา ตามคำสั่งของอัยการสูงสุด

*ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 ในกรณีที่มิมีคำสั่งไม่ฟ้อง และคำสั่งนั้นไม่ใช่ของอธิบดีกรมอัยการ ถ้าในนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ให้รีบส่งสำนวนการ สอบสวนพร้อมคำสั่งไปเสน่ออธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ช่วยอธิบดีกรม ตำรวจ ถ้าในจังหวัดอื่น ให้รีบส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งไปเสน่อผู้ว่าราชการ จังหวัด แต่ทั้งนี้มิได้ตัดอำนาจพนักงานอัยการที่จะจัดการอย่างใดแก่ผู้ต้องหาตั้งบัญญัติไว้ใน มาตรา 143

ในกรณีที่อธิบดีกรมตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ในนครหลวงกรุงเทพธนบุรี หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดอื่น แส้งคำสั่งของพนักงานอัยการ ให้ส่งสำนวนพร้อมกับความเห็นที่แย้งกันไปยังอธิบดีกรมอัยการ เพื่อชี้ขาด แต่ถ้าคดีจะขาดอายุ ความหรือมีเหตุอย่างอื่นอันจำเป็นจะต้องรีบฟ้อง ก็ให้ฟ้องคดีนั้นตามความเห็นของอธิบดีกรม ตำรวจ รองอธิบดีกรมตำรวจ ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไปก่อน

บทบัญญัติในมาตรานี้ ให้นำมาบังคับในการที่พนักงานอัยการจะอุทธรณ์ฎีกาหรือ ถอนฟ้อง ถอนอุทธรณ์ และถอนฎีกาโดยชอบโดย

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหา พนักงานอัยการก็ต้องจัดทำคำฟ้องเป็นหนังสือ* และนำตัวผู้ต้องหาพร้อมคำฟ้อง และสำเนาคำฟ้องเท่าจำนวนผู้ต้องหาไปยื่นฟ้องศาลต่อไป

4) ศาล เมื่อได้รับคำฟ้องและตัวผู้ต้องหาแล้ว ผู้ต้องหาที่จะเปลี่ยนสถานะมาเป็นจำเลย ศาลจะอ่านและอธิบายคำฟ้องให้จำเลยฟัง หากจำเลยรับสารภาพ ศาลจะไม่สืบพยานและจะพิพากษาไปได้เลย เว้นแต่คดีที่มีข้อหาในความผิดซึ่งจำเลยรับสารภาพนั้น กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป หรือโทษสถานที่

*ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 158 "ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือ
และมี

- (1) ชื่อศาลและวันเดือนปี
- (2) คดีระหว่างผู้ใดโจทก์ ผู้ใดจำเลย และฐานความผิด
- (3) ตำแหน่งพนักงานอัยการผู้เป็นโจทก์ ถ้าราษฎรเป็นโจทก์ก็ให้ใส่ชื่อตัว
นามสกุล อาศัย ที่อยู่ ชาติและบังคับ
- (4) ชื่อตัว นามสกุล ที่อยู่ ชาติและบังคับของจำเลย
- (5) การกระทำทั้งหลายที่อ้างว่าจำเลยได้กระทำความผิดข้อเท็จจริง และรายละเอียด
ที่เกี่ยวกับเวลา และสถานที่ซึ่งเกิดการกระทำนั้น ๆ อีกทั้งบุคคลหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้อง
พร้อมด้วยพยานสมควรเท่าที่จะให้จำเลยเข้าใจข้อหาได้คือ

ในคดีหมิ่นประมาท ถ้อยคำพูด หนังสือ ภาพขีดเขียน หรือสิ่งอื่นอันเกี่ยวข้องกับ
ข้อหมิ่นประมาท ให้กล่าวไว้โดยบริบูรณ์ หรือคิดมาท้ายฟ้อง

- (6) อ้างมาตราในกฎหมายซึ่งบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด
- (7) ลายมือชื่อโจทก์ ผู้เรียง ผู้เขียน หรือพิมพ์ฟ้อง"

หนักกว่านั้น ศาลต้องฟังพยานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง" จึงจะพิพากษาลงโทษจำเลยได้ สำหรับคดีละเมิดลิขสิทธิ์นั้น กฎหมายกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้ไม่ถึงห้าปี ดังนั้นศาลจึงสามารถพิพากษาไปได้เลย หากจำเลยให้การปฏิเสธ ศาลก็จะทำการสืบพยานโจทก์, โจทก์ร่วม(ถ้ามี), จำเลย โดยโจทก์, จำเลย สามารถขอแถลงการณ์เปิดคดีและปิดคดีได้ เมื่อสืบพยานโจทก์และจำเลยเสร็จสิ้นแล้ว ศาลก็จะพิพากษา หากคู่ความไม่เห็นด้วยกับคำพิพากษา ก็สามารถอุทธรณ์ฎีกา ต่อไป ตามที่กฎหมายกำหนด

ตามปกติผู้เสียหายสามารถเลือกวิธีการดำเนินคดีอาญากับผู้ละเมิดสิทธิ

ได้ 3 วิธีคือ

- ก. ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน
- ข. เป็นโจทก์ฟ้องคดีเอง
- ค. ขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ

แต่ส่วนใหญ่ผู้เสียหายมักจะเลือกวิธีร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนก่อน หากผู้ต้องหายอมเจรจาและชำระค่าเสียหายตามที่ผู้เสียหายเรียกร้อง ผู้เสียหายก็จะถอนคำร้องทุกข์เพื่อให้คดียุติ เนื่องจากคดีละเมิดลิขสิทธิ์เป็นความผิดอันยอมความได้ เมื่อถอนคำร้องทุกข์แล้ว

"ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 176 "ในชั้นพิจารณา ถ้าจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจะพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ เว้นแต่คดีที่มีข้อหาในความผิดซึ่งจำเลยรับสารภาพนั้น กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป หรือโทษสถานหนักกว่านั้น ศาลต้องฟังพยานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง

ในคดีที่มีจำเลยหลายคน และจำเลยบางคนรับสารภาพเมื่อศาลเห็นสมควรจะสั่งจำหน้ายศคดี สำหรับจำเลยที่ปฏิเสธเพื่อให้โจทก์ฟ้องจำเลยที่ปฏิเสธนั้น เป็นคดีใหม่ภายในเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้"

สิทธินำคดีอาญามาฟ้องล้มระงับไป” หากไม่สามารถทำความตกลงกันได้ ก็จะดำเนินคดีต่อไปในชั้นพนักงานอัยการ และชั้นศาล ซึ่งผู้เสียหายและผู้ต้องหาหรือจำเลยสามารถขอความกันได้ตลอดเวลา ส่วนการที่ผู้เสียหายจะเป็นโจทก์ฟ้องคดีเองนั้น มักไม่นิยมปฏิบัติกัน เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก และต้องเตรียมพยานเอกสาร, พยานบุคคลและพยานวัตถุที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยุ่งยากและอาจผิดพลาดได้ สำหรับการขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการนั้น นิยมปฏิบัติกันมาก เนื่องจากไม่ต้องเตรียมคดีมาก เพราะอาศัยพยานหลักฐานที่ได้มาจากการสอบสวน และในการดำเนินคดี พนักงานอัยการก็จะดำเนินคดีให้ครบถ้วนทุกประเด็นอยู่แล้ว ผู้เสียหายจึงแทบจะไม่ต้องทำอะไรอีก ดังนั้น ผู้เสียหายส่วนใหญ่ จึงนิยมใช้บริการของรัฐ โดยการร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน และขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการ

3.2.2 ประเด็นแห่งคดี หมายถึงข้อโต้เถียงของคู่ความที่ยังไม่ยุติ คดีละเมิดลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ จะมีประเด็นแห่งคดีที่สำคัญในการดำเนินคดีดังนี้ คือ

1) ประเทศที่ให้กำเนิดงานอันมีลิขสิทธิ์นั้น เป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญากรุงเบอร์น เช่นเดียวกับประเทศไทยหรือไม่

*ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 "สิทธินำคดีอาญามาฟ้องล้มระงับไปดังต่อไปนี้

- (1) โดยความตายของผู้กระทำผิด
- (2) ในคดีความผิดส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือขอความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย
- (3) เมื่อคดีเลิกกันตามมาตรา 37
- (4) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง
- (5) เมื่อมีกฎหมายออกใช้ภายหลังการกระทำผิดยกเลิกความผิด เช่นนั้น
- (6) เมื่อคดีขาดอายุความ
- (7) เมื่อมีกฎหมายยกเว้นโทษ"

2) กฎหมายภายในของประเทศนั้น ให้ความคุ้มครองเช่นเดียวกันแก่
งานอันมีลิขสิทธิ์ของประเทศไทยและของภาคอื่นหรือไม่

3) การคุ้มครองเป็นไปตามเงื่อนไขตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไข
เพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ พ.ศ. 2536 หรือไม่

4) ผู้เสียหายเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือไม่

5) สภาพบุคคลของผู้เสียหายเป็นอย่างไร

6) มีการมอบอำนาจให้ดำเนินคดีจริงหรือไม่

7) สภาพบุคคลของผู้รับมอบอำนาจเป็นอย่างไร

8) คดีขาดอายุความหรือไม่

9) จำเลยกระทำความผิดหรือไม่

10) ของกลางเป็นของที่ละเมิดลิขสิทธิ์หรือได้ใช้ในการกระทำความผิด
หรือไม่

3.2.3 พยานหลักฐาน พยานหลักฐานที่จะใช้พิสูจน์แต่ละประเด็นแห่งคดี ประกอบด้วย

1) พยานเอกสาร พยานเอกสารเป็นปัจจัยสำคัญในการพิสูจน์แต่ละ
ประเด็น พยานเอกสารที่สำคัญได้แก่

(1) หลักฐานที่แสดงว่าประเทศที่ให้กำเนิดงานนั้นเป็นภาคีสมา-
ชิกของอนุสัญญากรุงเบอร์ลินว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ซึ่งองค์การทรัพย์สิน
ทางปัญญา (WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION : WIPO) เป็นผู้ออก
เอกสารยืนยันดังกล่าวให้แก่ประเทศภาคี

ปัจจุบันนับแต่วันที่ 28 กันยายน 2536 ซึ่งเป็นวันที่พระราชกฤษฎีกากำ
หนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ พ.ศ. 2536 ใช้บังคับ พระราชกฤษฎีกาดัง
กล่าวบัญญัติบทนิยามคำว่าประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา หมายความว่า ประเทศที่เป็นภาคี
แห่งอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความคุ้มครองวรรณกรรม และศิลปกรรม ทำ ณ กรุง
เบอร์ลิน และการแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาดังกล่าวรวมทั้งประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วย

ความคุ้มครองลิขสิทธิ์อื่นใด ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย ตามบัญชีรายชื่อประเทศแนบท้าย พระราชบัญญัติกานี้ รวม 95 ประเทศ ดังนั้น ในประเด็นนี้จึงใช้พระราชบัญญัติการดังกล่าว เป็นหลักฐานแทนได้แล้ว

(2) กฎหมายภายในของประเทศที่ให้กำเนิดงานงาน ซึ่งยืนยันว่างานนั้นเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายของประเทศนั้น

(3) หลักฐานการเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ เช่น หลักฐานการจดทะเบียนลิขสิทธิ์*, หลักฐานการรับโอนลิขสิทธิ์**, การเผยแพร่โฆษณา

(4) หลักฐานการจดทะเบียนนิติบุคคลในต่างประเทศ และผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล กรณีผู้เสียหายเป็นนิติบุคคล***

(5) หนังสือมอบอำนาจของผู้เสียหายในต่างประเทศ มอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจในประเทศไทย เป็นผู้มีอำนาจดำเนินคดีกับผู้กระทำละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหาย+

(6) หลักฐานการรับรองของกงสุลไทย, Notary Public หรือ MAGISTRATE**

(7) คำแปลเอกสารภาษาต่างประเทศซึ่งมีผู้รับรองคำแปลแล้ว

(8) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ทำ ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 1886 ซึ่งได้แก้ไข ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน ค.ศ. 1908 และสำเร็จบริบูรณ์ด้วยโปรโตคอลเพิ่มเติม ลงนาม ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ 20 มีนาคม ค.ศ. 1914

(9) กรมสารกรุงปารีส ค.ศ. 1971

* คุกคามนวก 4

** คุกคามนวก 5

*** คุกคามนวก 6

+ คุกคามนวก 7

++ คุกคามนวก 4, 5, 6, 7

(10) ประกาศกระทรวงการต่างประเทศ เรื่องกรุงสยามเข้าเป็นภาคีสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ทำ ณ กรุงเบอร์ลิน เมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 1886 แก้ไข ณ กรุงเบอร์ลินเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน ค.ศ. 1908 และสำเร็จบริบูรณ์โดยโปรโตคอลเพิ่มเติม ลงนามที่กรุงเบอร์ลิน เมื่อวันที่ 20 มีนาคม ค.ศ. 1914 ลงวันที่ 31 กรกฎาคม 2474 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 48 หน้า 175-176 วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2474)

ปัจจุบันนับแต่วันที่ 28 กันยายน 2536 ซึ่งเป็นวันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศ พ.ศ. 2536 ใช้บังคับ ได้ระบุนามชื่อประเทศไทยว่าเป็นภาคีสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ทำ ณ กรุงบอนน์ ไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ลำดับที่ 83 ดังนั้นจึงใช้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นหลักฐานแทนได้

(11) หลักฐานการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล และผู้มีอำนาจกระทำการแทนในประเทศไทย กรณีผู้รับมอบอำนาจเป็นนิติบุคคล

(12) หนังสือมอบอำนาจช่วง (ถ้ามี การมอบอำนาจช่วง)*

(13) หนังสือร้องทุกข์ของผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจช่วง (ถ้ามีการทำหนังสือร้องทุกข์)

(14) บันทึกรับคำร้องทุกข์ ของพนักงานสอบสวน

(15) ทนายค้น และบันทึกการตรวจค้น

(16) บันทึกการจับกุม และยึดของกลาง

(17) ส่วนงานการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ซึ่งประกอบด้วยเอกสาร ตามข้อ (1)-(16) และ

ก. ค่าให้การของผู้เสียหายหรือผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจช่วง

ข. ค่าให้การของผู้ต้องหา

*ดูภาคผนวก 8

- ด. ค่าให้การของผู้ชำนาญการพิเศษทางกฎหมาย
ต่างประเทศ
- ง. ค่าให้การของเจ้าพนักงานผู้ตรวจค้น จับกุม และ
ยึดของกลาง
- จ. ค่าให้การของพยานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เช่น
ตัวแทนสมาคมไทยผู้ผลิตแผ่นเสียง แถบบันทึกเสียง และภาพระหว่างประเทศ
- ฉ. ความเห็นของพนักงานสอบสวน

2) พยานบุคคล ได้แก่

- (1) ผู้เสียหาย หรือผู้รับมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจช่วง
- (2) ผู้ชำนาญการพิเศษทางกฎหมายต่างประเทศ
- (3) เจ้าพนักงานผู้ตรวจค้น, จับกุม และยึดของกลาง
- (4) พยานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) เช่น ตัวแทนสมาคมไทยผู้ผลิต
แผ่นเสียง แถบบันทึกเสียง และภาพระหว่างประเทศ
- (5) พนักงานสอบสวน

3) พยานวัตถุ ได้แก่

- (1) ต้นฉบับงานอันมีลิขสิทธิ์ เช่น หนังสือ วีดีโอเทป เทปเพลง
เป็นต้น
- (2) ของกลางที่ผู้ต้องหาละเมิดลิขสิทธิ์และเครื่องมือที่ผู้ต้องหา
ใช้ในการละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น วีดีโอเทป เทปเพลงที่ละเมิดลิขสิทธิ์ เครื่องบันทึกภาพและ
เสียงที่ใช้ในการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นต้น

3.2.4 บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดี

ในการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ ทั้งลิขสิทธิ์ภายในประเทศ และลิขสิทธิ์
ระหว่างประเทศ จะมีบุคลากรจากหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการดำเนินคดี ดังนี้
คือ

1) กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534 มาตรา 18 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535 มาตรา 3 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม 2535 เป็นหน่วยงานระดับกรมสังกัดกระทรวงพาณิชย์มีอำนาจหน้าที่ดังนี้*

(1) ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร กฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า กฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(2) พัฒนาระบบ รูปแบบ และวิธีการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาติดต่อและประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศเกี่ยวกับความร่วมมือ และความช่วยเหลือด้านทรัพย์สินทางปัญญา รวมทั้งดำเนินการด้านกฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร กฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า กฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจัดทำและประสานแผนงานของกรมให้เป็นไปตามนโยบายและแผนแม่บทของกระทรวง

(3) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

และแบ่งส่วนราชการภายในเป็น 1 สำนักงาน และ 5 กอง ดังนี้**

- (1) สำนักงานเลขานุการกรม
- (2) กองตรวจสอบ 1
- (3) กองตรวจสอบ 2
- (4) กองทะเบียนและหนังสือสำคัญ
- (5) กองบริการและเผยแพร่
- (6) กองวิชาการและแผนงาน

*พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 3.

** เรื่องเดียวกัน มาตรา 4.

สำหรับกองทะเบียนและหนังสือสำคัญ มีอำนาจหน้าที่^{*}

- (ก) ดำเนินการเกี่ยวกับการประกาศโฆษณา และการรับจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
- (ข) จัดเก็บเอกสารทางทะเบียน รวมทั้งออกหนังสือรับรองและต่ออายุทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
- (ค) ดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงงานราชการทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา
- (ง) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

นอกจากนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญายังได้ออกประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การแจ้งข้อมูลและขอรับบริการข้อมูลลิขสิทธิ์^{**} โดยแนะนำให้บุคคลดังต่อไปนี้ควรแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา คือ

- (1) ผู้ได้รับลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521
- (2) ผู้ได้รับลิขสิทธิ์ตามกฎหมายของประเทศที่เป็นภาคีสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ทำ ณ กรุงเบอร์ลิน
- (3) ผู้ขอแก้ไขเปลี่ยนแปลง
- (4) ผู้อนุญาตให้ผู้อื่นใช้ลิขสิทธิ์

และกรมทรัพย์สินทางปัญญายังได้ออกระเบียบว่าด้วยการพิจารณาค่าขอแจ้งข้อมูล และให้บริการข้อมูลลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2535^{***} เพื่อให้การรับแจ้งและการจัดเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างมีระบบ อันเป็นการเลือกอำนวยความสะดวกเร็วในการค้นหาข้อมูลลิขสิทธิ์แก่ผู้มา

* เรื่องเดียวกัน มาตรา 5(4)

** ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่องการแจ้งข้อมูล และขอรับบริการข้อมูลลิขสิทธิ์ ลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2535 (ดูภาคผนวก 9)

*** ระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญาว่าด้วยการพิจารณาค่าขอแจ้งข้อมูล และให้บริการข้อมูลลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2535 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2535

ขอรับบริการ และเพื่อให้สอดคล้องกับประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญาดังกล่าว*

ในด้านการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2536 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 17 เมษายน 2536 ใช้บังคับแก่การผลิต การจำหน่าย และมีไว้เพื่อจำหน่ายเทปเพลง วิทยุเทป และแผ่นซีดี ดังนี้**

(1) ให้เทปเพลง วิทยุเทป และแผ่นซีดี เป็นสินค้าควบคุมจลาจลตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522***

* คำสั่งกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ 60/2535 เรื่อง มอบหมายให้ข้าราชการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2535

** ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2536 ข้อ 4

*** พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 30 ให้คณะกรรมการว่าด้วยจลาจลมีอำนาจกำหนดให้สินค้าดังกล่าวต่อไปนี้เป็นสินค้าที่ควบคุมจลาจลได้

(1) สินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สุขภาพ ร่างกาย หรือจิตใจ เนื่องในการใช้สินค้านั้น หรือโดยสภาพของสินค้า

(2) สินค้าที่ประชาชนทั่วไปใช้เป็นประจำ ซึ่งการกำหนดจลาจลของสินค้านั้นจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคในการที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้านั้น

(2) ให้การผลิต การจำหน่ายและมีไว้เพื่อจำหน่ายเทปเพลง วีดีโอเทป และแผ่นซีดี เป็นกิจการที่ต้องขอใบอนุญาตจากนายทะเบียน ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์ พ.ศ. 2530* และให้กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เป็นศูนย์กลางประสานงานกับภาคราชการ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง วางระเบียบปฏิบัติและจัดทำคู่มือเพื่อปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ และนำผลการปฏิบัติงานไปประชาสัมพันธ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อสร้างวินัยทางการค้าของผู้ประกอบธุรกิจด้านนี้ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศผู้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ ทั้งนี้ให้รายงานผลการปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ต่อนายกรัฐมนตรี ทราบทุกวันที่ 5 ของเดือน** ต่อมากระทรวงพาณิชย์และกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ออกระเบียบและคู่มือการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ เพื่อให้การดำเนินการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2521 พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์ พ.ศ. 2530 เป็นไปด้วยความคล่องตัว มีประสิทธิผลในทางเดียวกัน ดังนี้คือ

*พระราชบัญญัติควบคุมกิจการเทปและวีสดูโทรทัศน์ พ.ศ. 2530 มาตรา 6 ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายด้วยประการใด ๆ ซึ่งเทปหรือวีสดูโทรทัศน์ โดยทำเป็นธุรกิจหรือโดยได้ประโยชน์ตอบแทนด้วยการคิดค่าบริการในรูปของค่าธรรมเนียม สมาชิก หรือวิธีการอื่นใด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน ทั้งนี้ นอกจากกรณีที่ได้ยกเว้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาต ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อรัฐมนตรีได้ตามมาตรา 29 ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำสั่งของนายทะเบียน

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2536 ข้อ 7

(1) ระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยวิธีปฏิบัติตามระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ พ.ศ.
2536 ประกาศ ณ วันที่ 15 มิถุนายน 2536

(2) คู่มือการปฏิบัติงานตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยวิธี
ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการ
ป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2536

(3) ระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญาว่าด้วยวิธีปฏิบัติตามระเบียบ
กระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการบริหารกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์
พ.ศ. 2536 ประกาศ ณ วันที่ 15 มิถุนายน 2536

(4) คู่มือการปฏิบัติงานตามระเบียบกรมทรัพย์สินทางปัญญา
ว่าด้วย วิธีปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ ว่าด้วยการบริหารกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ
ป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์

2) กองบังคับการสืบสวนสอบสวนคดีเศรษฐกิจ (สศก.) กรมตำรวจ

เป็นส่วนราชการในสังกัดกองบัญชาการสอบสวนกลาง กรมตำรวจ
จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 20)
พ.ศ. 2535* มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2535 แบ่งเป็น 4 กองกำกับการคือ (1)
กองกำกับการอำนวยการ (2) กองกำกับการ 1 (3) กองกำกับการ 2 (4) กองกำกับการ
3 มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และ
ตามกฎหมายอื่นอันเป็นความผิดคดีอาญาเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่ราชอาณาจักร

(2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานวิชาการด้านการป้องกัน และ
ปราบปรามการประกอบอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

*ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 109 ตอนที่ 25 วันที่ 19 มีนาคม 2535

(3) ติดต่อประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการป้องกันและปราบปรามการประกอบอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

(4) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

และตามระเบียบกรมตำรวจว่าด้วยกำหนดหน้าที่การงานในราชการกรมตำรวจ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2535 ประกาศ ณ วันที่ 15 เมษายน 2535 ข้อ 15.11.4 กำหนดให้

15.11.4 กองกำกับการ 2 มีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการค้า การพาณิชย์ การคุ้มครองผู้บริโภค และคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการกระทำความผิดทางอาญาตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องดังกล่าวที่ตราชอาฉาฉาฉา รวมทั้งการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด แบ่งเป็น 4 งานคือ

15.11.4.1 งาน 1 มีอำนาจหน้าที่สืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับฉฉฉฉฉฉและการกระทำความผิดทางอาญาตามกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวที่ตราชอาฉาฉาฉา

นอกจากนี้ พนักงานตำรวจทั้งในภูธรและนครบาลก็มีอำนาจดำเนินคดีละเมิดฉฉฉฉฉฉด้วย เจ้าพนักงานตำรวจแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ก. เจ้าพนักงานตำรวจทั่วไป หมายถึง เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน สามารถจับกุมผู้กระทำความผิด ตรวจค้น และยึดของกลางได้

ข. พนักงานสอบสวน หมายถึง เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวน พนักงานสอบสวนนอกจากจะมีอำนาจและหน้าที่ทำการสอบสวนแล้ว ยังมีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน จึงมีอำนาจจับกุมผู้กระทำความผิด ตรวจค้น และยึดของกลางได้ด้วย

3) สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร (สค.ส.) สำนักงานอัยการสูงสุด

เป็นสำนักงานคดีสังกัดสำนักงานปลัดการสูงสุด ซึ่งเป็นส่วนราชการอิสระ ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี* สำนักงานอัยการสูงสุด แบ่งส่วนราชการออกเป็น 23 ส่วน ดังนี้**

- (1) กองกลาง
- (2) สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ
- (3) สำนักงานคณะกรรมการอัยการ
- (4) สำนักงานคดีแพ่ง
- (5) สำนักงานคดีแพ่งธนบุรี
- (6) สำนักงานคดีภาษีอากร
- (7) สำนักงานคดีอาญาเสด็จ
- (8) สำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว
- (9) สำนักงานคดีแรงงาน
- (10) สำนักงานคดีศาลแขวง
- (11) สำนักงานคดีศาลสูง
- (12) สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร (สค.ส.)
- (13) สำนักงานคดีอาญา
- (14) สำนักงานคดีอาญาธนบุรี
- (15) สำนักงานคดีอัยการสูงสุด
- (16) สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่

ประชาชน

- (17) สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย

*พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2534 มาตรา 33, 39

**พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ. 2535 มาตรา 4

- (18) สำนักงานวิสาหการ
- (19) สำนักงานอัยการเขต
- (20) สำนักงานอัยการจังหวัด
- (21) สำนักงานอัยการประจำศาลแขวง
- (22) สำนักงานอัยการประจำศาลจังหวัด
- (23) สำนักงานอัยการประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด

สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร มีอำนาจหน้าที่

(ก) ดำเนินคดีทั้งปวงอันเกี่ยวกับเศรษฐกิจและทรัพยากร ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ หรือสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอาญา และศาลอาญาธนบุรี

(ข) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

เดิมสำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร มีฐานะเป็นกองย่อย อยู่ในกองคดีอาญา จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2531 ตามคำสั่งกรมอัยการ ที่ 244/2530 สั่ง ๗ วันที่ 28 ธันวาคม 2530 มีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีความผิดเกี่ยวกับการเงินและการธนาคาร, การค้าและการพาณิชย์, การควบคุมโภคภัณฑ์และคุ้มครองผู้บริโภค, การกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด, ภาษีอากร ศุลกากร สรรพากร และสรรพสามิต ปาไปมีแร่ น้ำมันเชื้อเพลิง ปิโตรเลียม และอื่น ๆ ลักษณะเดียวกัน เป็นต้น ต่อมาผู้เขียนเห็นว่าความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและความผิดอีกบางลักษณะเป็นความผิดที่มีลักษณะแตกต่างจากคดีอาญาทั่วไป และก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจและทรัพยากรของชาติเช่นเดียวกับคดีเศรษฐกิจที่กำหนดไว้จึงได้เสนอให้กองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร มีอำนาจดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา อันได้แก่ ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และอื่น ๆ อธิบดีกรมอัยการ (ศาสตราจารย์ ดร.โกเมน ภักธรภิรมย์) เห็นชอบด้วย จึงได้มีคำสั่งกรมอัยการ ที่ 19/2535 สั่ง ๗ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2535 ให้กองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร มีอำนาจดำเนินคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา ตามเสนอ

ปัจจุบัน กองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร ได้ยกฐานะขึ้นเป็น
สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร แบ่งออกเป็น 4 กองคือ

- 1) กองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร กอง 1
- 2) กองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร กอง 2
- 3) กองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรกรุงเทพใต้
- 4) กองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากรธนบุรี

ทั้ง 4 กอง มีอำนาจดำเนินคดีที่ศาลอาญา ศาลอาญารุงเทพใต้ หรือศาลอาญาธนบุรี ได้
ตามคำสั่งของอธิการพิเศษฝ่ายคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร แต่ในทางปฏิบัติ กอง 1 และ
กอง 2 จะรับผิดชอบคดีที่เกิดขึ้นในเขตพระนครเหนือ กองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร
กรุงเทพใต้ จะรับผิดชอบคดีที่เกิดขึ้นในเขตพระนครใต้ และกองคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร
ธนบุรี จะรับผิดชอบคดีที่เกิดขึ้นในเขตธนบุรี

สำหรับในส่วนภูมิภาคนั้น คดีทรัพย์สินทางปัญญา โดยเฉพาะคดี
ละเมิดลิขสิทธิ์จะอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอธิการจังหวัดหรือสำนักงานอธิการประจำ
ศาลจังหวัด ในคดีที่มีโทษจำคุกเกิน 3 ปี หรือปรับเกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอธิการประจำศาลแขวง ในคดีที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี
หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

อนึ่ง สำนักงานอธิการสูงสุดได้วางแนวทางการรวบรวมพยาน
หลักฐานในการสอบสวนคดีละเมิดลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศให้พนักงานสอบสวนและพนักงาน
อธิการที่วราชาณาจักรปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ในส่วนของพนักงานอธิการนั้น ในกรณีที่
พนักงานอธิการจะสั่งไม่ฟ้อง เพราะพยานหลักฐานเกี่ยวกับฐานะของบุคคลและความเป็น
เจ้าของลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายไม่เพียงพอ นั้น ให้เสนอสำนวนพร้อมด้วยความเห็นต่อสำนักงาน
อธิการสูงสุดพิจารณาก่อนมีคำสั่งทุกคดี²

² ศึกษาคณนวก 10 และ

เข็มชัย ชูติวงศ์, "ปัญหาการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์," เอกสารประกอบการ
สัมมนา จัดโดย กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์, 24 กรกฎาคม 2534.

4) ศาล

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(1) บัญญัติว่า "ศาล หมายถึง ศาลยุติธรรม หรือผู้พิพากษา ซึ่งมียอำนาจทำการเกี่ยวกับคดีอาญา ศาลแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ

ก. ศาลชั้นต้น

(1) สำหรับกรุงเทพมหานคร ได้แก่

- ศาลแขวง
- ศาลจังหวัดมีนบุรี
- ศาลแพ่งธนบุรีและศาลอาญาธนบุรี
- ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลอาญากรุงเทพใต้
- ศาลแพ่งและศาลอาญา

ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาภาคีละเมิดลิขสิทธิ์ในทางอาญา ในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ศาลแขวง ศาลจังหวัดมีนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลอาญากรุงเทพใต้ และศาลอาญา สำหรับศาลอาญา ศาลอาญากรุงเทพใต้และศาลอาญาธนบุรี มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาภาคีละเมิดลิขสิทธิ์ในทางอาญา ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกเกิน 3 ปี หรือปรับเกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ส่วนศาลแขวงมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาภาคีละเมิดลิขสิทธิ์ในทางอาญาในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ศาลจังหวัดมีนบุรี มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาภาคีละเมิดลิขสิทธิ์ในทางอาญาทุกอัตราโทษ

(2) สำหรับจังหวัดอื่น ๆ นอกจากกรุงเทพมหานคร ได้แก่

- ศาลแขวง
- ศาลจังหวัด

ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาภาคีละเมิดลิขสิทธิ์ในทางอาญา ในจังหวัดอื่น ๆ นอกจากกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ศาลแขวงและศาลจังหวัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอัตราโทษ ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกเกิน 3 ปี หรือปรับเกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลจังหวัด แต่ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ จะอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลแขวง

ข) ศาลอุทธรณ์

ค) ศาลฎีกา

กระทรวงยุติธรรมมีแนวความคิดที่จะจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศ (Intellectual Property and International Trade Court) โดยมีเหตุผลว่าคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ เป็นคดีที่มีลักษณะ พิเศษแตกต่างจากคดีแพ่งและคดีอาญาทั่วไป ซึ่งหากได้รับการพิจารณาโดยผู้พิพากษาที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในปัญหาทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ก็จะทำให้การพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเป็นไปโดยรวดเร็ว และ สะดวกยิ่งขึ้น โดยมีวิธีพิจารณาคดีเป็นพิเศษ ยกเว้นชั้นตอนและวิธีการบางอย่างที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อให้เกิดความคล่องตัวยิ่งขึ้น ขณะนี้อยู่ระหว่างเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งศาลดังกล่าว จะช่วยแก้ไขปัญหาการดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นอยู่นี้ได้หรือไม่ เป็น เรื่องที่จะต้องติดตามต่อไป

5) ทนายความ ตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 มาตรา 4 บัญญัติว่า "ทนายความ หมายความว่า ผู้ที่สภาทนายความได้รับจดทะเบียนและออกใบอนุญาตให้เป็นทนายความ ทนายความซึ่งคู่ความได้แต่งตั้งมีอำนาจว่าความและดำเนิน กระบวนพิจารณาใด ๆ แทนคู่ความได้ตามที่เห็นสมควร เพื่อรักษาผลประโยชน์ของคู่ความนั้น แต่ไม่มีอำนาจที่จะดำเนินกระบวนพิจารณาไปในทางจำหน่ายสิทธิของคู่ความ เช่น การยอมรับ ตามที่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งเรียกร้อง การถอนฟ้อง การประนีประนอมยอมความ การสละสิทธิ หรือใช้สิทธิในการอุทธรณ์หรือฎีกา หรือในการขอให้พิจารณาคดีใหม่ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจาก ตัวความโดยชัดแจ้ง ทนายความสามารถทำหน้าที่เป็นทนายโจทก์ ทนายโจทก์ร่วม ทนาย จำเลย ได้ การปฏิบัติหน้าที่ทนายความอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ. 2528 และข้อบังคับสภาทนายความว่าด้วยมาราททนายความ พ.ศ. 2529

3.2.5 ตัวอย่างคดี

1) คดีละเมิดลิขสิทธิ์วีดีโอฮ่องกง

ข้อเท็จจริง ผู้เสียหายจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดในเมืองฮ่องกง เป็นผู้มึลิขสิทธิ์ในงานสร้างสรรค์ประเภทภาพยนตร์เรื่องหนึ่ง อันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายของเมืองฮ่องกง และได้โฆษณาแล้วในเมืองฮ่องกง อันเป็นดินแดนภายใต้อำนาจอธิปไตยของประเทศสหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นภาคีสัญญาเบอร์แนฯ

จำเลยทั้งสองร่วมกันประกอบกิจการค้า โดยเปิดร้านให้เช่าวีดีโอแก่บุคคลทั่วไป อันเป็นการกระทำเพื่อการค้า และได้ให้เช่าวีดีโอ 1 ม้วนอันเป็นงานที่มีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหาย โดยจำเลยทั้งสองรู้อยู่แล้วว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายโดยไม่ได้รับอนุญาต ผู้เสียหายมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน และจับกุมจำเลยทั้งสอง พร้อมวีดีโอเทปของกลาง จำนวน 1 ม้วน

จำเลยรับสารภาพ ศาลพิจารณาลงโทษปรับจำเลยคนละ 5,000 บาท (ดูภาคผนวก 11)

2) คดีละเมิดลิขสิทธิ์เทปเพลงของประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และออสเตรเลีย

ข้อเท็จจริง ผู้เสียหายจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดรวม 20 บริษัท ผู้เสียหายทั้งหมดเป็นผู้มึลิขสิทธิ์ในงานสร้างสรรค์ประเภทโสตทัศนวัสดุ อันได้แก่ แถบบันทึกเสียง (เทปเพลง) และได้โฆษณาแล้ว ประเทศผู้เสียหายเป็นภาคีสัญญาเบอร์แนฯ

จำเลยได้กระทำการนำแถบบันทึกเสียง (เทปเพลง) จำนวน 1,780 ม้วน ซึ่งมีผู้ก๊าะเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เสียหายออกขาย เสนอขายแก่บุคคลทั่วไป โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้เสียหาย โดยไม่ได้รับอนุญาต ผู้เสียหายมอบอำนาจให้ผู้รับมอบอำนาจร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนและดำเนินคดีกับจำเลยพร้อมเทปเพลง 1,780 ม้วน

จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลพิพากษาลงโทษจำคุก 3 เดือน และปรับ 40,000 บาท โทษจำคุกรอการลงอาญาไว้กำหนด 1 ปี ของกลางให้เป็นของเจ้าของลิขสิทธิ์ และจ่ายค่าปรับที่ได้ชำระตามคำพิพากษาแก่เจ้าของลิขสิทธิ์กึ่งหนึ่ง (ดูภาคผนวก 12)

หมายเหตุ ส่วนของการสอบสวนคดีนี้ประกอบด้วย เอกสารต่าง ๆ เช่น หนังสือมอบอำนาจช่วง แบบรับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ หมายค้น บันทึกการตรวจค้น และจับกุมผู้ต้องหา ค่าให้การพยานที่เกี่ยวข้องรวม 16 รายการ รวมเอกสาร 53 แผ่น

แต่เอกสารประกอบสำนวนการสอบสวน ประกอบด้วย

1) สำเนาหนังสือมอบอำนาจของบริษัทผู้เสียหายต่างประเทศ	จำนวน	156 แผ่น
2) ปกเทปเพลงที่ละเมิดลิขสิทธิ์	จำนวน	145 แผ่น
3) สำเนาหนังสือยืนยันข้อมูลลิขสิทธิ์ของบริษัทผู้เสียหายต่างประเทศ	จำนวน	1,298 แผ่น
4) สำเนากฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศอังกฤษ	จำนวน	96 แผ่น
5) สำเนากฎหมายลิขสิทธิ์ประเทศสหรัฐอเมริกา	จำนวน	80 แผ่น
6) สำเนาประกาศกระทรวงการต่างประเทศ	จำนวน	3 แผ่น
รวม 6 รายการ เอกสารรวม		1,778 แผ่น

การดำเนินคดีที่ต้องใช้เอกสารประกอบจำนวนมากข้างต้น ทำให้สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศประชาคมยุโรปตั้งข้อเรียกร้องเพื่อให้ลดขั้นตอนการดำเนินคดีและขอให้ลงโทษจำคุกโดยไม่มีรอการลงโทษ

แต่เมื่อพิจารณาแล้ว จะเห็นได้ว่า เอกสารดังกล่าวล้วนเป็นเอกสารสำคัญที่จะยืนยันถึงสิทธิของผู้เสียหาย ส่วนการลงโทษเป็นดุลยพินิจของศาล หากผู้เสียหายไม่พอใจอาจขอเข้าเป็นโจทก์ร่วม และใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกาต่อไปตามกฎหมายได้